

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 105.679 van 19 april 2002
in de zaak A. 112.700/XII-3343.**

In zake : Roger LEYSEN,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. LAHOUSSE,
kantoor houdende te MECHELEN,
Leopoldstraat 64

tegen :

1. het VLAAMSE GEWEST,
dat woonplaats kiest bij
advocaten B. STEEGEN en E. SCHELLINGEN,
kantoor houdende te BILZEN,
Stationlaan 19, bus 1,
2. de STAD TURNHOUT.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Roger Leysen op 12 november 2001 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het “Ministerieel Besluit dd. 14 september 2001, houdende goedkeuring van het Besluit van de Gemeenteraad van Turnhout van 25 juni 2001 houdende het opleggen van de tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege aan de heer Roger Leysen, stadswerkman”;

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur D. Mareen;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 1 februari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 maart 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad J. Lust;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. Lahousse, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat E. Schellingen, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de stadssecretaris van Turnhout op 9 februari 2001 ten laste van verzoeker, stadswerkman in het cultureel centrum de Warande, een tuchtverslag opstelt; dat onder “VOORGAANDEN” wordt toegelicht dat de directie van de Warande sinds geruime tijd geplaagd wordt door diefstallen, onder meer tijdens een optreden op 8 december 2000, en dat “er sterke vermoedens zijn omtrent de identiteit van de dader” aangezien de diefstallen zich telkens voordoen in de loges van de artiesten vlak naast de artiestenbar, op een moment dat verzoeker als enige de artiestenbar uitbaat; dat voorts de stadssecretaris relateert dat verzoeker op 3 februari 2001 betrappt werd bij een diefstal uit een artiestenloge, en voorstelt verzoeker de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen; dat verzoeker met brief van 14 februari 2001 wordt opgeroepen om door de gemeenteraad te worden gehoord over de diefstallen van 3 februari 2001 en 8 december 2000;

Overwegende dat op 26 maart 2001 de gemeenteraad verzoeker bij wijze van tuchtstraf het ontslag van ambtswege oplegt; dat het besluit onder meer overweegt dat de directie van de Warande sinds geruime tijd geconfronteerd wordt met diefstallen, dat er sterke vermoedens bestonden ten laste van verzoeker, dat hij op 3 februari 2001 op diefstal betrappt werd, dat er een zeer sterk vermoeden is dat

verzoeker ook de diefstal van 8 december 2000 heeft gepleegd, dat hij het genoten vertrouwen ernstig heeft misbruikt en bovendien de goede faam van het cultureel centrum in diskrediet heeft gebracht; dat de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlandse aangelegenheden de tuchtstraf op 18 juni 2001 niet goedkeurt; dat hij overweegt dat de diefstal van 3 februari 2001 bewezen is maar niet die van 8 december 2000, dat “niet kan besloten worden tot de vaststelling dat de reputatie van het cultureel centrum in diskrediet wordt gebracht” en dat, aangezien een deel van de tenlasteleggingen niet bewezen is, “de strafmaat niet meer in verhouding kan worden geacht met de ten laste gelegde feiten”;

Overwegende dat de gemeenteraad op 25 juni 2001 verzoeker opnieuw de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege oplegt; dat gemotiveerd wordt dat vaststaat dat verzoeker op 3 februari 2001 geld heeft ontvreemd uit een van de artiestenloges, dat voor diefstal geen enkel begrip kan worden opgebracht en dat verzoeker hierdoor elke vorm van professionele samenwerking definitief onmogelijk heeft gemaakt; dat de Vlaamse minister de tuchtstraf op 14 september 2001 goedkeurt; dat in de motivering onder meer wordt betoogd dat de stelling dat er geen afbreuk aan de reputatie van het cultureel centrum is gedaan niet verhindert dat het vertrouwen in de betrokkene onherstelbaar geschonden is, dat het wegvallen van een eerdere tenlastelegging niet belet dat een zelfde sanctie wordt opgelegd en niet de tucht-overheid ervan moet weerhouden “om op basis van bijkomende motieven aan te tonen dat slechts één feit tot dezelfde tuchtsanctie kan leiden”;

Overwegende dat, gelet op het geheel van de vermeldingen van het verzoekschrift, er reden is om als voorwerp van de vordering te beschouwen én het ministerieel goedkeuringsbesluit van 14 september 2001 én het goedgekeurde besluit van 25 juni 2001 van de gemeenteraad van Turnhout;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen

verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, met betrekking tot de eerste voorwaarde, dat verzoeker twee middelen aanvoert; dat het eerste middel de schending van het redelijkheids- en het evenredigheidsbeginsel luidt; dat verzoeker in het tweede onderdeel ervan uiteenzet dat de tuchtoverheid onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn vlekkeloze beroepsloopbaan van 27 jaar waarin hij zijn plicht steeds op een loyale en getrouwe wijze heeft uitgevoerd, dat de ministeriële niet-goedkeuring van 18 juni 2001 heeft aangenomen dat de belangen van het cultureel centrum niet in diskrediet zijn gebracht, dat de professionele samenwerking niet plots onmogelijk is geworden en dat de zwaarste tuchtsanctie niet in verhouding tot de feiten staat;

Overwegende dat in een tweede middel wordt aangevoerd dat de formele en de materiële motiveringsplicht geschonden zijn, dat de motivering te algemeen is, niet toelaat te begrijpen waarom de tuchtoverheid de zwaarste van de zeven mogelijke tuchtsancties moest opleggen, geen rekening houdt met verzoekers vlekkeloze beroeps carrière en met de maatschappelijke gevolgen van het ontslag van ambtswege;

Overwegende dat de verwerende partijen aangaande het tweede onderdeel van het eerste middel repliceren dat de Raad van State enkel bevoegd is tot een marginale toetsing, dat het volstrekt redelijk is dat een stadsbestuur in het kader van de uitoefening van zijn wettelijke appreciatiebevoegdheid van mening is dat een diefstal door een ambtenaar tijdens zijn functie elke verdere vorm van professionele samenwerking onmogelijk maakt en dat de opgelegde tuchtstraf trouwens niet de zwaarst mogelijke is;

Overwegende dat de verwerende partijen op het tweede middel antwoorden dat duidelijk wordt gemotiveerd om welke redenen tot de beslissing van ontslag van ambtswege wordt gekomen en dat de motieven van het ministerieel besluit niet algemeen of tegenstrijdig zijn, maar logisch en consistent;

Overwegende dat de vrijheid van de tuchtoverheid bij de keuze van de op te leggen straf niet onbeperkt is; dat een voorwaarde voor de wettige uitoefening van die vrijheid lijkt te zijn dat zij wordt voorafgegaan door en steunt op een genoegzame afweging van de betrokken gegevens en belangen; dat op het eerste gezicht het vervuld zijn van deze voorwaarde afdoende moet blijken uit de formele motivering van de tuchtstraf;

Overwegende dat de gemeenteraadsbeslissing van 25 juni 2001 de zwaarte van de tuchtstraf als volgt motiveert :

“Overwegende dat voor diefstal geen enkel begrip kan worden opgebracht;
Overwegende dat betrokkene het vertrouwen in hem gesteld onherstelbaar heeft beschaamd;

Overwegende dat hij de waardigheid van het ambt zeer ernstig in het gedrang heeft gebracht en op manifieste wijze zeer zwaar te kort is gekomen aan zijn beroepsplicht;

Overwegende dat betrokkene door also te handelen elke vorm van professionele samenwerking definitief onmogelijk heeft gemaakt”;

Overwegende dat aldus, op het eerste gezicht, de enige reden waarom het tegen verzoeker in aanmerking genomen tuchtfeit de voortzetting van de professionele samenwerking onherroepelijk onmogelijk maakt en waarom hij met andere woorden de maximumtuchtstraf van het ontslag van ambtswege krijgt opgelegd, is “dat voor diefstal geen enkel begrip kan worden opgebracht”; dat deze apodictische uitspraak niet toelaat te besluiten dat de opgelegde straf het resultaat is geweest van een in concreto-afweging van alle betrokken gegevens en belangen; dat integendeel de algemeenheid van het motief doet uitschijnen dat er van zo’n afweging geen sprake is geweest;

Overwegende dat de uiterst summiere en lapidaire motivering des te minder toereikend lijkt in het licht van de specifieke voorgeschiedenis van de zaak, inzonderheid het ministerieel niet-goedkeuringsbesluit van 18 juni 2001;

Overwegende, in dit verband, dat verzoeker een eerste keer wegens onder meer de diefstal van 3 februari 2001 tuchtrechtelijk werd ontslagen op 26 maart 2001; dat toen de gemeenteraad ervan uitging dat de diefstal geen alleenstaand geval betrof en de strafmaat verantwoordde, benevens door het ernstig misbruik van het vertrouwen, door de afbreuk aan de faam van het cultureel centrum; dat de toeziende overheid de tuchtstraf niet goedkeurde; dat uit het niet-goedkeuringsbesluit, dat de gemeente niet betwist, lijkt te volgen dat zij alleen met de werkelijk bewezen diefstallen rekening mag houden, niet ook met andere waarvoor alleen maar vermoedens tegen verzoeker bestaan, en dat zij de diefstal van 3 februari 2001 bijgevolg als een geïsoleerd voorval dient te zien; dat uit het niet-goedkeuringsbesluit op het eerste gezicht eveneens volgt dat de diefstal niet als een aantasting van de goede faam en reputatie van het cultureel centrum kan worden beschouwd;

Overwegende dat het voorgaande van aard lijkt de eisen die ten aanzien van de formele motivering van het ontslag van ambtswege van 25 juni 2001 mogen gesteld worden, aan te scherpen; dat dit verantwoord wordt door het niet onrealistische gevaar dat de gemeenteraad in de nieuwe beslissing feitelijk alsnog verdisconteert wat volgens het niet-goedkeuringsbesluit niet mag meespelen; dat het ontslag van 25 juni 2001 geenszins aan die aangescherpte uitdrukkelijke motiveringsverplichting lijkt te voldoen;

Overwegende dat de besproken middelen in de aangegeven mate ernstig zijn; dat zij de onwettigheid lijken aan te tonen van de gemeenteraadsbeslissing van 25 juni 2001 en ipso facto van het goedkeuringsbesluit van 14 september 2001;

Overwegende, met betrekking tot de tweede schorsingsvoorwaarde, dat verzoeker aanhaalt en toelicht dat hij zijn job verliest, voortaan met zijn gezin van een werkloosheidsuitkering moet leven, zo de uitkering al niet geschorst wordt, zijn levensstandaard sterk ziet verminderen, 58 jaar oud is en geen kansen op de arbeidsmarkt meer heeft, en een ernstig moreel nadeel lijdt met de impact van een mokerslag;

Overwegende dat het aangevoerde materieel nadeel, in weerwil van wat de verwerende partij poneren, als ernstig kan worden beschouwd en, eens ondergaan, nog slechts zeer onvolmaakt kan worden hersteld; dat dit eveneens geldt voor het moreel nadeel; dat ook aan de tweede voorwaarde voor een schorsing is voldaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 25 juni 2001 van de gemeenteraad van Turnhout om Roger Leysen bij wijze van tuchtstraf het ontslag van ambtswege op te leggen en van het besluit van 14 september 2001 van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid tot goedkeuring van die gemeenteraadsbeslissing.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negentien april 2002, door :

de HH.	J. LUST,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	F. BONTINCK,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

J. LUST.